

TAPECLUE

คู่มือ

อุปกรณ์ในชุดบอร์ดเกม :

1. กระดาน 1 แผ่น และลูกเต๋า
2. ตัวเดิน 8 ตัว
3. Token 24 อัน
4. การ์ดชุดละ 8 ใบ จำนวน 10 ชุด
5. การ์ดกองกลาง 26 ใบ
6. กระดาษคำตอบ

Age range : 16+

จำนวนผู้เล่น : 5-9 คน (แนะนำ : 7 คน)

ระยะเวลาในการเล่นโดยประมาณ: 20-40 นาที

จุดประสงค์ของเกม :

เกม TAPECLUE เป็นเกมตามหาชนิดของพยาธิ และคนที่เล่นเป็นบทบาทต่าง ๆ ด้วยการใบ้คำจากผู้เล่น ซึ่งจะมีทั้งผู้เล่นที่มีและไม่มีคำใบ้ในมือ ทำให้ผู้เล่นสามารถใช้ความสามารถในการโน้มน้าวหรือจิตวิทยาในการเล่น นอกเหนือจากความรู้และความสามารถที่ต้องมีเพื่อใช้ตามหาชนิดของพยาธิและคนที่ได้บทบาทเป็นพยาธิแล้ว ยังมีความสนุกสนานในการดำเนินเกมอีกด้วย และเพื่อช่วยเสริมสร้างสัมพันธไมตรีอันดีระหว่างกันและกัน

กติกากา

1. เฮดจะสับการ์ดบทบาท และแจกให้ผู้เล่นทุกคน โดยคว่ำหน้าไพ่ลง
2. เมื่อทุกคนทราบบทบาทของตนเอง ให้เก็บการ์ด ห้ามให้ผู้เล่นคนอื่นเห็น
3. เฮดแจก Token ให้ผู้เล่นทุกคน คนละ 3 เหรียญ
4. เฮดให้ผู้เล่นทุกคนหลับตา แล้วเรียกถามบทบาทของแต่ละคน โดยให้ผู้เล่นลืมตาขึ้นเมื่อถูกเรียกตามบทบาท แต่ห้ามลืมตาจนว่าเฮดจะบอก
5. ผู้เล่นที่ได้บทบาทพยาธิต้องชูนิ้วโป้งขึ้น เพื่อให้สัตว์แพทย์ลืมตาขึ้นมาดู
6. พยาธิเอานิ้วลง และให้ผู้เล่นทุกคนลืมตาได้
7. ผู้เล่นตีไข่หรือเป่ายิงฉุบเพื่อหาผู้เริ่มเดินหมากเป็นคนแรก และจะเวียนไปทางขวามือของผู้เริ่มเดินหมากคนแรก
8. ผู้เล่นคนแรกเริ่มต้นทอยลูกเต๋าเพื่อเดินหมาก เมื่อตกช่องกิจกรรมใด ให้ทำตามกิจกรรมนั้น
9. เกมจะจบลงเมื่อผู้เล่นทุกคนเดินถึงเส้นชัย
10. ผู้เล่นจะได้รับกระดาษเพื่อเขียนคำตอบชนิดของพยาธิ และจะต้องเขียนบทบาทของตนกำกับไว้ด้วย เมื่อเสร็จเรียบร้อย ส่งกระดาษให้เฮดโดยห้ามให้คนอื่นเห็นสิ่งที่ตนเขียนลงไป
11. ให้ผู้เล่นทุกคนปรึกษากันเป็นระยะเวลา 2 นาที เพื่อเลือกผู้ต้องสงสัยว่าใครคือพยาธิ และสัตว์แพทย์สามารถพูดโน้มน้าวให้ฝ่ายของตนเลือกผู้ต้องสงสัยได้ถูกคน แต่ต้องระวังการเปิดเผยตัวตนที่มากเกินไป
12. เมื่อหมดเวลา ให้ทุกคนนำ Token ที่มีอยู่ วางตรงหน้าผู้ต้องสงสัยที่ตนคิดว่าเป็นพยาธิ หากผู้เล่นคนใดได้รับ Token มากที่สุด จะมีโอกาสเลือกการ์ดแก้ต่างให้ตนเอง
 - (หากจับได้การ์ดแก้ต่าง ให้ทำยังไงก็ได้ให้ตนเองพ้นผิด แต่ผู้เล่นคนอื่นสามารถโหวตคนเดิมหรือเปลี่ยนใจก็ได้)
 - แต่ถ้าหากทั้งสองฝ่ายได้รับ Token เท่ากัน จะเปิดให้ปรึกษากันอีกครั้งว่าจะเลือกใครจาก 1 ใน 2 ของผู้ต้องสงสัย และต้องเลือกออกมาเพียงคนเดียวเท่านั้น
 - เมื่อทุกอย่างสิ้นสุดลง ผู้ดำเนินเกมจะเป็นคนเฉลยทุกอย่าง

บทบาท

1. สัตวแพทย์

สามารถดูได้ว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ แต่ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนของผู้เล่นคนนั้นได้ และสัตวแพทย์จะไม่ได้รับคำใบ้เหมือนกับคนอื่น ๆ

2. ศาสตราจารย์

เป็นผู้รู้ชนิดของพยาธิจากการ์ดที่ได้รับ แต่จะไม่ทราบว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ

3. สัตว์

ผู้เล่นจะได้รับการ์ดคำใบ้ชนิดของพยาธิในเกมนั้น ๆ มีหน้าที่ตามหาผู้เล่นที่ได้รับบทบาทพยาธิ และต้องตอบคำถามชนิดของพยาธิให้ถูกต้อง

4. พยาธิ

ผู้เล่นจะได้รับการ์ดชนิดของพยาธิ และต้องพยายามไม่ให้อีกฝ่ายจับได้ว่าตนเป็นพยาธิ

5. ผู้ดำเนินเกม หรือ เฮด

มีหน้าที่ดำเนินกิจกรรม เอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เล่นทุกคน และมีอำนาจในการตัดสินหากพบเห็นว่ามีคนทุจริต

TAPE CLUE

เงื่อนไขการชนะ

- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีสามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง (ตอบถูกมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกระดาษที่นับคำตอบได้)* และทายถูกว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายพยาธิได้รับการโหวตด้วย Token มากที่สุด ฝ่ายดีจะชนะโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีสามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง แต่ทายไม่ถูกว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายร้ายมีโอกาสพลิกกลับมาชนะได้ หากสามารถชี้ตัวผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นสัตว์แพทย์ถูกต้อง แต่หากพยาธิทำไม่สำเร็จ ฝ่ายดีจะชนะไป
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีไม่สามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง แต่สามารถทายผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นพยาธิถูกต้อง ผู้ดำเนินเกมจะเปิดเผยตัวตนของผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นศาสตราจารย์เพื่อมาไขชนิดของพยาธิ โดยจะกำหนดเวลา 30 วินาที ผู้เล่นจะต้องตอบให้ถูกภายในระยะเวลาสั้นๆ หากฝ่ายดีตอบถูกจะเป็นฝ่ายชนะ แต่หากฝ่ายดีตอบผิด ฝ่ายพยาธิจะชนะไป
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีไม่สามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง และไม่สามารถทายได้ว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายดีจะแพ้โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น
- *เนื่องจากผู้ที่ได้รับบทบาทเป็นศาสตราจารย์และพยาธิ ทราบชนิดของพยาธิอยู่แล้ว จะไม่นับคะแนนจากกระดาษคำตอบของผู้เล่นคนนั้น ๆ แต่ยังคงนับคะแนนจากกระดาษคำตอบของสัตว์แพทย์อยู่ เนื่องจากยังไม่ทราบชนิดของพยาธิ เช่น หากมีผู้เล่นฝ่ายดีทั้งหมด 6 คน แต่ตัดศาสตราจารย์ออก จะเหลือกระดาษคำตอบที่นับคะแนน ได้ 5 ใบ หากภายในผู้เล่นทั้ง 5 คน สามารถตอบถูก 3 คน ถือว่าตอบชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง (แต่หากตอบถูกเพียง 1-2 คน จะถือว่าตอบผิด)

TAPE CLUE

เงื่อนไขการชนะ

- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีสามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง (ตอบถูกมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกระดาษที่นับคำตอบได้)* และทายถูกว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายพยาธิได้รับการโหวตด้วย Token มากที่สุด ฝ่ายดีจะชนะโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีสามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง แต่ทายไม่ถูกว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายร้ายมีโอกาสพลิกกลับมาชนะได้ หากสามารถชี้ตัวผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นสัตว์แพทย์ถูกต้อง แต่หากพยาธิทำไม่สำเร็จ ฝ่ายดีจะชนะไป
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีไม่สามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง แต่สามารถทายผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นพยาธิถูกต้อง ผู้ดำเนินเกมจะเปิดเผยตัวตนของผู้เล่นที่ได้รับบทบาทเป็นศาสตราจารย์เพื่อมาไขชนิดของพยาธิ โดยจะกำหนดเวลา 30 วินาที ผู้เล่นจะต้องตอบให้ถูกภายในระยะเวลาสั้นๆ หากฝ่ายดีตอบถูกจะเป็นฝ่ายชนะ แต่หากฝ่ายดีตอบผิด ฝ่ายพยาธิจะชนะไป
- เมื่อจบเกมแล้ว ฝ่ายดีไม่สามารถบอกชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง และไม่สามารถทายได้ว่าผู้เล่นคนใดได้รับบทบาทเป็นพยาธิ ฝ่ายดีจะแพ้โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น
- *เนื่องจากผู้ที่ได้รับบทบาทเป็นศาสตราจารย์และพยาธิ ทราบชนิดของพยาธิอยู่แล้ว จะไม่นับคะแนนจากกระดาษคำตอบของผู้เล่นคนนั้น ๆ แต่ยังคงนับคะแนนจากกระดาษคำตอบของสัตว์แพทย์อยู่ เนื่องจากยังไม่ทราบชนิดของพยาธิ เช่น หากมีผู้เล่นฝ่ายดีทั้งหมด 6 คน แต่ตัดศาสตราจารย์ออก จะเหลือกระดาษคำตอบที่นับคะแนน ได้ 5 ใบ หากภายในผู้เล่นทั้ง 5 คน สามารถตอบถูก 3 คน ถือว่าตอบชนิดของพยาธิได้ถูกต้อง (แต่หากตอบถูกเพียง 1-2 คน จะถือว่าตอบผิด)

พยาธิตัวตัดในสัตว์เคี้ยวเอื้อง

Moniezia expansa

- Common names : sheep tapeworm, double-pored ruminant tapeworm
- Definitive hosts: แกะ และแพะ , Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate hosts: ไร่ในดิน , Infection site: Haemocoel
- Scolex: มี suckers ขนาดใหญ่ 4 อัน , ไม่มี spines
- มี interproglottid glands และมีอวัยวะสืบพันธุ์ 2 ชุด ด้านข้างลำตัว
- Tegument: มี microvilli
- ไข่มีลักษณะเป็น Triangular shape
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้แล้วอาการไม่รุนแรง ถ้าติดพยาธิจำนวนมากอาจทำให้ลำไส้อุดตัน ท้องเสีย น้ำหนักลดได้
- การรักษาสามารถใช้ Niclosamide, Praziquantel, Albendazole

Moniezia benedeni

- Definitive hosts: วัว , Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate hosts: ไร่ , Infection site: haemocoel
- ตัวเต็มวัยมีปล้องกว้าง คล้ายเม็ดข้าวสาร มีความวาวแสง
- มี interproglottid glands
- ไข่เปลือกหนา มีหลายเหลี่ยม
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้แล้วอาการไม่รุนแรง ถ้าติดพยาธิจำนวนมากอาจทำให้ลำไส้อุดตัน ท้องเสีย น้ำหนักลดได้
- การรักษาสามารถใช้ยา Niclosamide, Praziquantel, Albendazole

พยาธิตัวติดในสัตว์เคี้ยวเอื้อง

Avitellina centripunctata

- Definitive hosts: แกะ, แพะ
- Intermediate host: unclear คาดว่าเป็นพวก ไร, เหาไม้
- พื้นที่ระบาด : แอฟริกา, เอเชีย และยุโรป
- ปล้องสั้นและกว้าง แต่ละปล้องชิดติดกันมาก มีอวัยวะสืบพันธุ์อยู่กลางปล้อง
- segment กลางลำตัวแทบแยกไม่ออก
- ไข่ทรงรี มีขนาดเล็ก
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้แล้ว อาการจะไม่รุนแรง หรือไม่แสดงอาการ แต่จะส่งผลกระทบต่อผลผลิต
- การรักษาสามารถใช้ยาประเภท Broad-spectrum เช่น Albendazole, Fenbendazole หรือใช้ยากลุ่ม Specific taenicides เช่น Niclosamide, Praziquantel

พยาธิตัวติดในคน

Taenia saginata

- Common name : Beef tapeworm
- Definitive host: คน
- Intermediate host: วัว
- Strobila
- Mid strobila: mature proglottids (muscular layers)
- Posterior end: gravid proglottids (ovary มี 2 lobes)
- Scolex มี 4 suckers ไม่มี hooks และ rostellum
- Tegument: ลักษณะคล้ายขน แต่ไม่อ่อนนุ่ม ใช้เพื่อเพิ่มพื้นที่ดูดซึม
- ไม่มีช่องว่างลำตัว Acoelomate
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้จะไม่ค่อยแสดงอาการ แต่ถ้าติดพยาธิจำนวนมาก
- อาจท้องเสีย ลำไส้อุดตัน เกิดการแพ้ได้
- สามารถรักษาโดยใช้ยา Praziquantel, Niclosamide, Albendazole
- การป้องกันพยาธิชนิดนี้ คือ รับประทานอาหารปรุงสุก สะอาด แช่ผักด้วยด่างทับทิมหรือล้างน้ำไหล นำเนื้อไปแช่เกลือหรือแช่แข็ง

Taenia solium

- Common name : Pork tapeworm
- Definitive host: คน
- Intermediate host: หมู, แกะ, กวาง, สุนัข, ลิง, หนู, แมว
- ลำตัวแบนสีขาว คล้ายริบบิ้น rostellum มี hook 2 แถว และมี suckers (acetabula)
- Gravid proglottids: รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เคลื่อนที่ได้
- ovary มี 3 lobes
- ไช้กลม เปลือกหนา ภายในบรรจุ hexacanth embryo
- สามารถสร้างเป็น cyst อยู่ในสมองได้

พยาธิตัวติดในสัตว์ปีก

Raillietina cesticillus

- Definitive hosts: ไก่, ไก่ทรงวง , Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate host: แมลงปีกแข็ง
- เมื่อติดพยาธิจะไม่แสดงอาการ ถ้ามีอาการก็ไม่รุนแรง ยกเว้นกรณีติดพยาธิจำนวนมาก อาจทำให้ลำไส้อักเสบได้
- Scolex ป้านกว้างออก หัวไม่ค่อยชัดเจน
- Rostellum กว้าง, hook รูปก้อน 2 แถว, suckers ไม่เด่น หรือไม่มี
- Gravid proglottids มี egg capsules เปลือกบาง

Raillietina echinobothrida

- Definitive hosts: ไก่ และไก่ทรงวง , Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate host: มด
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้แล้วจะแสดงอาการรุนแรง มี nodule ในลำไส้ บริเวณที่มีตัวเต็มวัยอยู่ อาการอื่นๆ ในสัตว์เช่น ชะงักการเจริญเติบโต ชูบพอม ผลผลิตลดลง ท้องเสีย
- ไม่มี Neck
- Gravid proglottids: มี egg capsule ผนัง fibrous บรรจุไข่ 6-12 ใบ
- Sucker มี hooklets หลายแถว และrostellum มี hooks ขนาดเล็ก ประมาณ 200 อัน

Raillietina tetragona

- Definitive hosts: ไก่, ไก่ทรงวง, และนกพิราบ, Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate host: มด , แมลงวัน
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้แล้ว จะแสดงอาการไม่รุนแรง
- Scolex ขนาดเล็ก, suckers รูปวงรี มี hook, ที่ rostellum มี hooks ประมาณ 100 อัน
- เห็นคอชัดเจนเป็นรอยคอด
- Gravid proglottids: มี egg capsules ผนัง fibrous บรรจุไข่ 8-14 ใบ

พยาธิตัวติดในสัตว์ปีก

Cotugnia digonophora

- Definitive hosts: ไก่ , Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate host: มด และแมลงปีกแข็ง
- ตัวเต็มวัยยาวประมาณ 10 cm
- Scolex และ suckers มีขนาดใหญ่, มี rostellum ขนาดเล็ก สามารถหดรัดได้ และมี hooks ขนาดเล็ก 2 แถว
- ปล้องกว้าง และมีอวัยวะสืบพันธุ์ 2 เพศในปล้องเดียวกัน

Davainea proglottina

- Definitive hosts: ไก่, ไก่ทรง และนกฟิราบ, Infection site: ลำไส้เล็ก
- Intermediate host: หอยทาก
- ตัวเต็มวัยมีขนาดเล็ก
- Life cycle: กินระยะติดต่อ ไม่ได้กินไข่พยาธิโดยตรง
- มี 4-7 proglottids โปร่งแสง สังเกตเห็นยาก
- Scolex: มี hooks รูปร่างเหมือนค้อน
- Suckers มี spines และ hooks จำนวนมาก
- ไข่มีขนาดเล็ก ภายในมี Hexacanth larva ที่มี 6 hooks บรรจุอยู่
- เมื่อติดพยาธิชนิดนี้ในลูกสัตว์จะแสดงอาการรุนแรงถึงตายได้ พยาธิจะเกาะติด intestinal villi แน่นและลึกลับ
- อาการอื่นๆ เช่น ผลผลิตลด ขาดสารอาหาร อ่อนแรง ลำไส้อักเสบแบบมีเลือดออก ผื่นลำไส้เกิดเนื้อตาย
- การป้องกันพยาธิชนิดนี้ คือ ทำความสะอาดกรงเลี้ยง หรืออาจควบคุมประชากรหอยทาก
- การรักษาสามารถใช้ยาพวก Broad-spectrum ได้ เช่น Benzimidazoles, Praziquantel